

FÖRST SKYDD SEDAN BOSTAD!

Enkätundersökning om byte av bostadsort för
den som är utsatt för våld i nära relationer.

2017

www.alvakvinnojour.se

Innehåll

Inledning	3
Bakgrund	4
"Skal jag tvingas flytta hem till förövaren igen?"	4
Vistelseutredningen	4
2009: Ingen får vara Svarte Petter	4
Nya regler i socialtjänstlagen 2011	5
Redovisning av enkätsvar	6
Fråga 1: Vilken är din roll inom kvinnojouren?	7
Fråga 2: Hur många boendeplatser har er jour för kvinnor?.....	8
Fråga 3: Hur lätt är det enligt dig för en våldsutsatt kvinna som har kontakt med er kvinnojour att få hjälp av socialtjänsten med en ny bostad på annan ort än hemkommunen?	9
Fråga 4: Har ni de senaste två åren haft kvinnor som bott på er kvinnojour längre än nödvändigt på grund av svårighet att hitta bostad på annan ort än hemkommunen?.....	10
Fråga 5: Känner du till att det finns en särskild lagstiftning för personer som varit utsatta för våld och som behöver byta bostadsort?	11
Fråga 6: Har er kvinnojour under de senaste två åren hjälpt någon boende eller besökare att använda lagstiftningen?.....	12
Fråga 7: Känner du till lagstiftningen som ger socialtjänsten i hemkommunen möjlighet att begära överflyttning av personer som utsatts för våld till ny kommun?	13
Fråga 8: Har du under de senaste två åren haft erfarenhet av att socialtjänsten använt lagstiftningen som möjliggör överflyttning till ny kommun för boende eller besökare på er jour?.....	14
Fråga 9: Hur skulle du med egna ord vilja beskriva situationen för kvinnor och barn som behöver samhällets stöd att byta bostadsort på grund av att de utsätts för hot och våld i nära relation?	15
Fråga 10: Övriga kommentarer	17
Sammanfattning av enkätsvar	18
Slutord	19

Inledning

Det är ett välkänt faktum att det är svårt för kvinnor som sökt skydd på en kvinnojour att få hjälp att byta bostadsort för att kunna skydda sig från våld i framtiden. Situationen för våldsutsatta kvinnor och deras barn har uppmärksammats av flera aktörer på senare tid, bland annat av riksförbundet Unizon, som samlar en del av landets kvinnojouurer. Unizon skriver i samband med redovisningen av Kvinnofridsbarometern 2017:

”Enligt Socialtjänstlagen är kommunen ansvarig för att underlätta för kvinnor och barn som utsatts för våld att få en ny bostad, ändå gör enbart hälften av kommunerna det - endast 5 av 10 kommuner uppger att de kan erhålla stöd i att ge kvinnor och barn som utsatts för våld ett långsiktigt boende. Det märks på kvinnojouren, som är fullbelagda med kvinnor och barn som är redo att flytta vidare men blir kvar allt längre på juren på grund av bostadsbristen och bristen på stöd. Det gör i sin tur att jourerna tvingas neka nya kvinnor och barn som söker skydd. 2012 bodde kvinnor på Unizons kvinnojouurers skyddade boenden i snitt 40 dygn, 2016 bodde kvinnor i snitt 61 dygn.”

ALVA kvinnojour har med stöd av projektbidrag från Myndigheten för ungdoms och civilsamhällsfrågor (MUCF) genomfört en enkätundersökning om kvinnojourenas kännedom om aktuell lagstiftning för ansvarsfördelning mellan bosättningskommun och vistelsekommun och om erfarenheter av våldsutsatta kvinnors möjlighet att byta bostadsort av säkerhetsskäl. Enkätsvaren redovisas i denna rapport.

En broschyr har tagits fram med information som riktas främst till kvinnor utsatta för våld men även till ideella aktörer och myndigheter som kan ha nytta av informationen. Broschyren har översatts till sjutton språk och finns tillgänglig på ALVA kvinnojours hemsida.

Vår förhoppning är att våldsutsatta kvinnor i någon mån ska få bättre verktyg för att kunna bli mer delaktiga i sin egen planering – både på kort och lång sikt – och ges möjlighet att bevaka sina rättigheter genom information och stöd i att använda den lagstiftning som finns för att ge personer utsatta för våld och andra övergrepp en tryggare framtid.

Projektet har genomförts av **Silvia Eriksson**, verksamhetsledare och **Åsa Claesson**, tidigare ordförande för ALVA kvinnojour.

2017-10-15

Sofia Anker
Ordförande ALVA kvinnojour

Bakgrund

2016 beviljades ALVA kvinnojour projektmedel från MUCF för att sprida kunskap om kvinnors rättigheter enligt socialtjänstlagen. Projektet vänder sig till kvinnor som är utsatta för hot och våld i nära relation och som behöver byta bostadsort för att kunna bygga upp en tryggare framtid, fri från hot och våld, för sig och sina barn. För att nå kvinnorna har projektet vänt sig till landets kvinnojourer för hjälp att förmedla informationen på många olika språk direkt till de kvinnor som behöver.

”Ska jag tvingas flytta hem till förövaren igen?”

Resultaten från ALVA kvinnojours enkätundersökning användes i Sukran Kavaks dokumentär i Tendens i radions P1. Programmets innehåll ger en god inblick i de bostadsproblem många kvinnor har efter den akuta insatsen i skyddat boende.

Det går att lyssna på dokumentären här:

<http://sverigesradio.se/sida/avsnitt/865055?programid=3381>

Så här presenteras dokumentären:

”Många kvinnor bor kvar på kvinnojourerna längre än vad som behövs på grund av svårigheterna med att hitta en bostad. Det visar en enkätundersökning som 83 kvinnojourer runt om i Sverige har svarat på.

Christina är 21 år och minns första natten efter att hon flyttat från ett skyddat boende.

— Jag kände mig jättedålig, jag grät väldigt mycket, jag visste inte vad jag skulle göra, skulle jag sova på gatan? Eller till vem skulle jag gå till?

Christina lämnade sin familj för att hon utsattes för våld av anhöriga, som de flesta kvinnor som bor på skyddade boenden. Christina bodde på ett skyddat boende i 3 år. Det var mycket längre än vad hon hade behövt.

Det är socialtjänsten som köper plats för kvinnorna i skyddade boenden. Och de ville inte längre betala för kostnaderna att ha henne där. Hon ansågs inte vara i behov av skyddat boende längre. I december fick hon flytta ut. Sen dess har hon ingenstans att bo.

Bostadsproblemet är idag en av de största frågorna för kvinnojourerna. Det visar en enkätundersökning som ALVA kvinnojour gjort med 83 kvinnojourer. Av dem säger 62 procent att de under de senaste två åren har haft 3 eller fler kvinnor som bott längre än nödvändigt hos dem på grund av svårighet att hitta ny bostad på annan ort än hemkommunen.”

Vistelseutredningen 2009: Ingen får vara Svarte Petter

2008 beslutade regeringen att tillsätta en utredning där en av frågorna var vilken kommun som ska hjälpa våldsutsatta kvinnor eller hotade vittnen som måste byta bostadsort. Man beskrev att det varit vanligt med tvister och att det ibland blev som ett ”Svarte Petter-spel” mellan kommunerna. 2009 lämnades betänkandet ”Ingen får vara Svarte Petter”, där ett avsnitt handlar om personer som utsätts för våld,

hot eller andra trakasserier och som behöver byta bostadsort permanent. Namnet "Ingen får vara Svarte-Petter" understryker vikten av att den enskildes behov av stöd och hjälp kommer först, utan att tid och kraft ska behöva läggas på tvister mellan kommunerna.

Nya regler i socialtjänstlagen 2011

1 maj 2011 infördes nya regler i socialtjänstlagen, med syfte att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan bosättningskommun och vistelsekommun.

I broschyren BYTA BOSTADSORT finns riktad information till den som är utsatt för hot och våld och på ALVA kvinnojour's hemsida www.alvakvinnojour.se finns informationen översatt till 17 olika språk.

Reglerna gäller bland annat den som tillfälligt behöver byta bostadsort och bo exempelvis på en kvinnojour. För den som behöver byta bostadsort permanent på grund av hot och våld så infördes nya regler som ger rätt att ansöka om stöd- och hjälpinsatser i den kommun han eller hon vill flytta till och bosätta sig permanent.

2a kap. 8 § Socialtjänstlagen:

En person som önskar flytta till en annan kommun, får ansöka om insatser i den kommunen om han eller hon,

1. Till följd av hög ålder, funktionsnedsättning eller allvarlig sjukdom har ett varaktigt behov av omfattande vård- eller omsorgsinsatser och därför inte kan bosätta sig i den andra kommunen utan att de insatser som han eller hon behöver lämnas, eller

2. På grund av våld eller andra övergrepp behöver flytta till en annan kommun men inte kan göra det utan att de insatser som han eller hon behöver lämnas. Lag (2011:328).

2a kap. 9 § Socialtjänstlagen:

En ansökan enligt 8 § ska behandlas som om den enskilde var bosatt i inflyttningskommunen. Är den sökandes behov tillgodosedda i bosättningskommunen, får hänsyn inte tas till den omständigheten när ansökan prövas.

Bosättningskommunen är skyldig att på begäran bistå med den utredning som den andra kommunen behöver för att kunna pröva ansökan. Lag (2011:328).

Det finns inga helt klara regler för vem som kan använda lagstiftningen, förutom att man skall ha varit utsatt för våld. Reglerna gäller enligt riktlinjerna i varje fall den som har skyddade personuppgifter och inte kan söka bostad på egen hand. Barns behov är särskilt viktiga att ta hänsyn till. Besluten kan överklagas.

Kommunerna har även möjlighet att begära överflyttning av ett ärende till en annan kommun.

2a kap. 10 § Socialtjänstlagen:

Ett ärende som avser vård eller någon annan åtgärd i fråga om en enskild person kan flyttas över till en annan kommun.

En kommun som anser att ett ärende ska flyttas över ska begära det hos den andra kommunen. Ärendet ska då flyttas över om den som berörs av ärendet har starkast anknytning till den andra kommunen och det med hänsyn till den enskildes önskemål, hjälpbehovets varaktighet och omständigheterna i övrigt framstår som lämpligt.

En begäran enligt andra stycket ska vara skriftlig. Den andra kommunen ska skriftligen och utan dröjsmål meddela sin inställning. Lag (2011:328).

Om kommunen inte har svarat inom en månad eller om berörda kommuner inte är överens får kommunen som begärt överflyttning ansöka om detta hos IVO (inspektionen för vård och omsorg). IVO ska fatta beslut så snart som möjligt, dock senast inom tre månader.

2a kap. 11 § Socialtjänstlagen:

Om berörda kommuner inte är överens om att flytta över ärendet, får den kommun som begärt överflyttning ansöka om det hos Inspektionen för vård och omsorg. En sådan ansökan får också göras av en kommun, som inte inom en månad har fått svar från en annan kommun på en begäran om överflyttning. Inspektionen för vård och omsorg ska pröva ansökningen så snart som möjligt. Beslut i ärendet ska meddelas inom tre månader från det att ansökan kom in, om det inte finns särskilda skäl för en längre handläggningstid. Lag (2012:944).

Redovisning av enkätsvar

Inom projektet har en broschyr och information på hemsidan tagits fram för att underlätta för kvinnor som är i behov av lagstiftningen för att kunna byta bostadsort. Utöver direkt information till våldsutsatta kvinnor så har vi även inhämtat kunskap och erfarenheter från kvinnojourerna i hela landet.

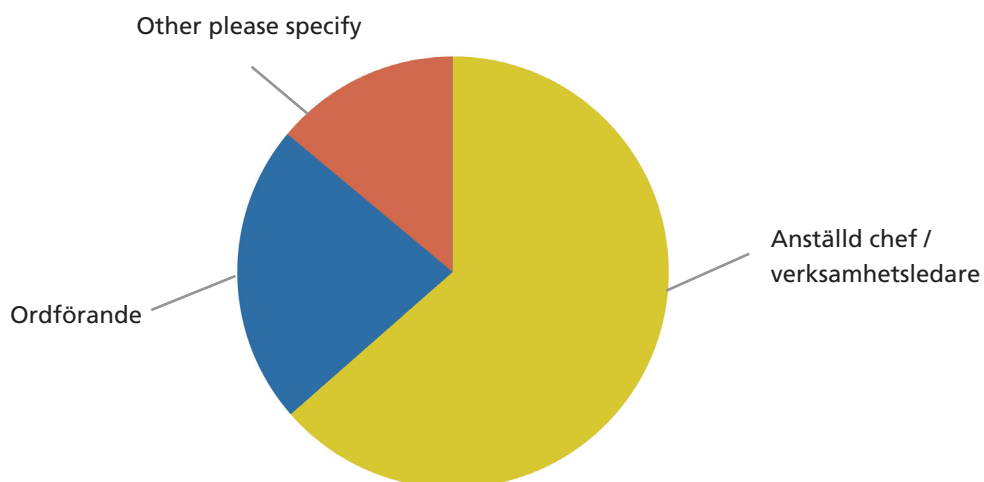
Vi skickade ut en enkät i början av 2017 till landets samtliga kvinnojourer med tio frågor om byte av bostadsort. Enkäten skickades till 152 kvinnojourer och vi fick 83 svar. Svaren redovisas som övergripande data för riket i sin helhet, ingen redovisning per jour förekommer. Samtliga kommentarer finns redovisade på ALVA kvinnojours hemsida:

www.alvakvinnojour.se

Här finns även en sammanställning av enkätsvaren att ladda ner som PDF eller som powerpointpresentation.

Fråga 1:

Vilken är din roll inom kvinnojouren?

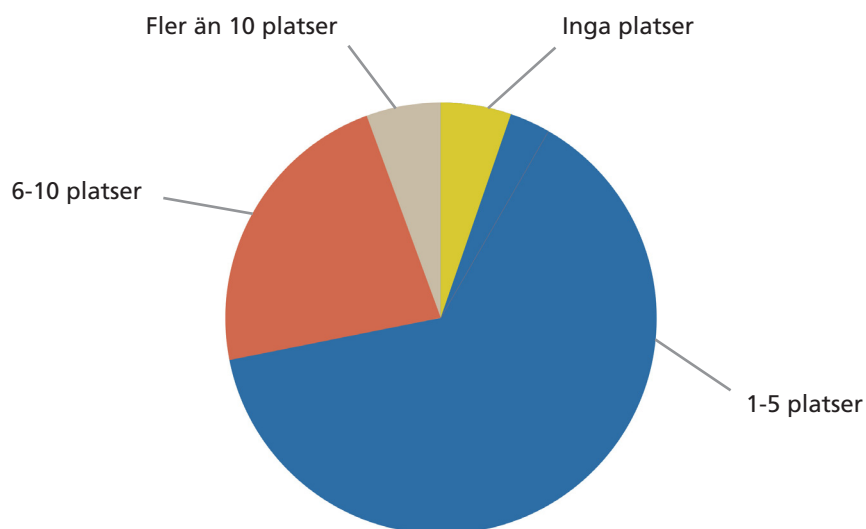
Svarsval	Svar	
Anställd chef / Verksamhetsledare	63,86%	53
Ordförande	22,89%	19
Other (please specify)	13,25%	11
Totalt		83

Lämnade kommentarer om övriga:

Vice ordförande, anställd verksamhetsutvecklare, samordnare, anställd, administratör, kvinnojourskurator, joursamordnare, ideell.

Fråga 2:

Hur många boendeplatser har er jour för kvinnor? (med eller utan medföljande barn)

Svarsval	Svar	
Inga platser	7,23%	6
1 - 5 platser	63,86%	53
6 - 10 platser	22,89%	19
fler än 10 platser	6,02%	5
Totalt		83

Lämnade kommentarer:

Inga kommentarer.

Fråga 3:

Hur lätt är det enligt dig för en våldsutsatt kvinna som har kontakt med er kvinnojour att få hjälp av socialtjänsten med en ny bostad på annan ort än hemkommunen?

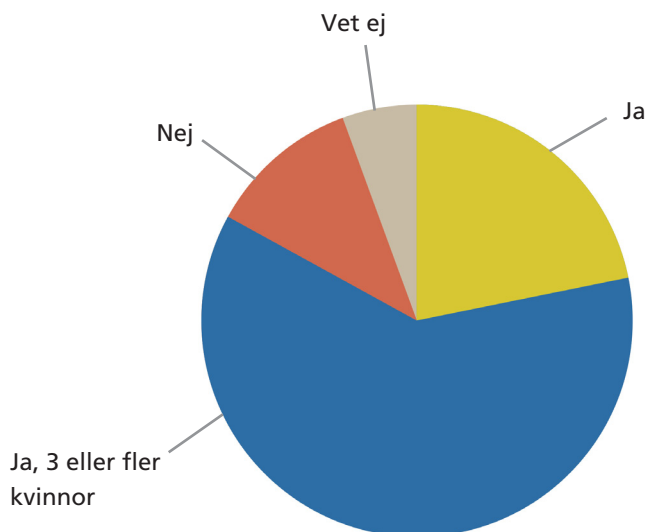
Svarsval	Svar	
Mycket lätt	0,00%	0
Ganska lätt	1,20%	1
Ganska svårt	31,33%	26
Mycket svårt	67,47%	56
Totalt		83

Lämnade kommentarer:

Övervägande del av kommentarerna påtalar svårigheter för kvinnor att få hjälp att byta bostadsort. Några påtalar brist på riktlinjer eller att det beror på vilken kunskap socialtjänsten eller placerande socialsekreterare har. Andra beskriver hur kvinnor tvingas söka bostad i delar av landet där det kan finnas lediga bostäder istället för där det är mest lämpligt eller flyttas mellan olika kvinnojourers boendeformer utan att kunna rota sig permanent. Det verkar heller inte vara ovanligt att kvinnor hänvisas till att söka bostad på egen hand eller anvisas plats på vandrarhem eller liknande. Det finns även de som beskriver att socialtjänsten har god kunskap om sitt ansvar och att det brukar lösa sig men oftast tar lång tid.

Fråga 4:

Har ni de senaste två åren haft kvinnor som bott på er kvinnojour längre än nödvändigt på grund av svårighet att hitta bostad på annan ort än hemkommunen?

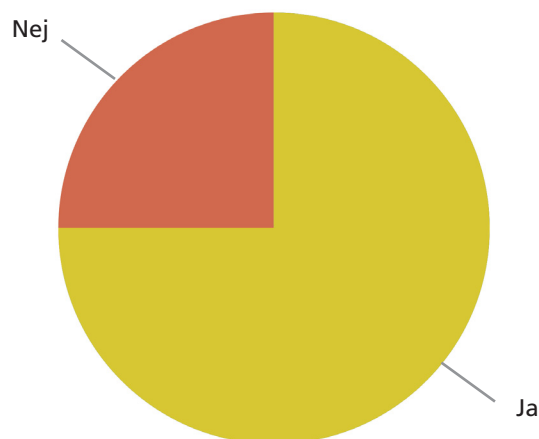
Svarsval	Svar
Ja, 1 - 2 kvinnor	22,89% 19
Ja, 3 eller fler kvinnor	62,65% 52
Nej	8,43% 7
Vet ej	6,02% 5
Totalt	83

Lämnade kommentarer:

Det verkar vara snarare regel än undantag att kvinnor bor längre än nödvändigt vid placering i skyddat boende. Många kommenterar att de flesta bor kvar för länge, att kvinnor kan bli boende i ett eller flera år på grund av svårighet att hitta bostad. Många hänvisas till andrahandsboende och blir även i vissa fall bostadslösa när socialtjänsten inte längre betalar. Det som verkar fungera är när kvinnor flyttar från en kvinnojour till en annan, vilket ju blir ytterligare en tillfällig lösning.

Fråga 5:

Känner du till att det finns en särskild lagstiftning för personer som varit utsatta för våld och som behöver byta bostadsort?

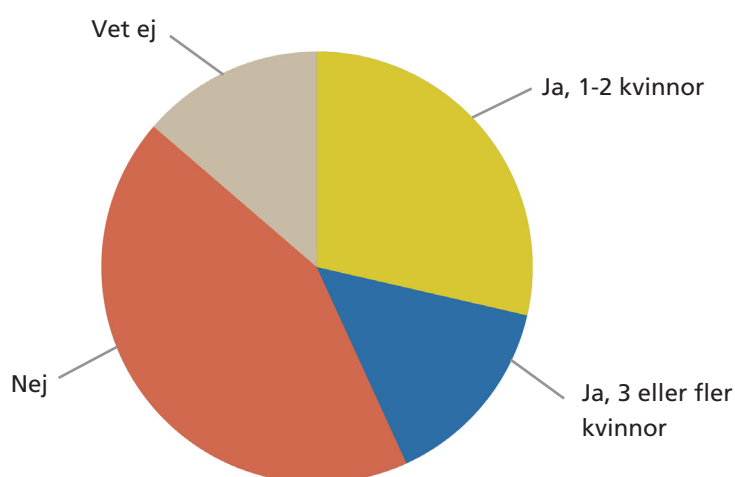
Svarsval	Svar	
Ja	74,70%	62
Nej	25,30%	21
Totalt		83

Lämnade kommentarer:

Flera påtalar att kvinnojourerna verkar känna till lagstiftningen bättre än socialtjänsten och att kunskapen behöver bli bättre i kommunerna. Några kommenterar att de vill ha mer information om lagstiftningen.

Fråga 6:

Har er kvinnojour under de senaste två åren hjälpt någon boende eller besökare att använda lagstiftningen?

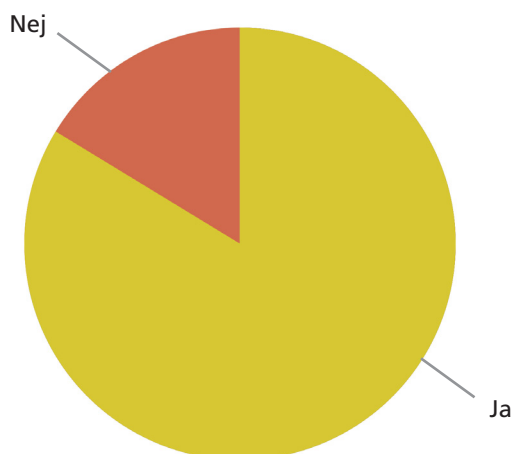
Svarsval	Svar	
Ja, 1 - 2 kvinnor	28,92%	24
Ja, 3 eller fler kvinnor	14,46%	12
Nej	42,17%	35
Vet ej	14,46%	12
Totalt		83

Lämnade kommentarer:

Några har erfarenhet av att ha tagit emot kvinnor från andra kommuner genom lagstiftningen. Flera kommenterar att de försökt använda lagstiftningen men utan resultat. Någon beskriver att kvinnan trots överklagande inte tagits emot i den nya kommunen. Flera säger att de påtalat lagen för socialtjänsten men utan att det hjälpt kvinnan.

Fråga 7:

Känner du till lagstiftningen som ger socialtjänsten i hemkommunen möjlighet att begära överflyttning av personer som utsatts för våld till ny kommun?

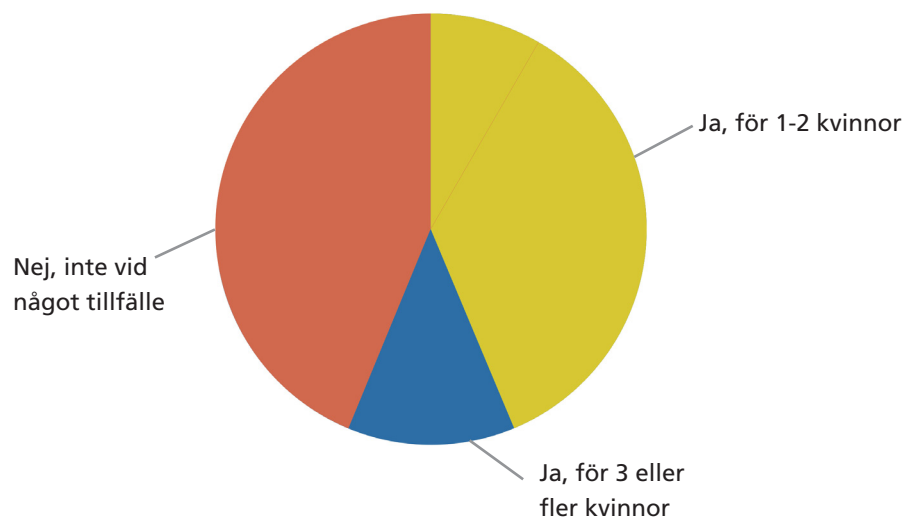
Svarsval	Svar	
Ja	84,34%	70
Nej	15,66%	13
Totalt		83

Lämnade kommentarer:

Någon menar att det tar för lång tid och att de erfarit att ansökan avslagits, även hos IVO (inspektionen för vård och omsorg) avslagit. Några påtalar att socialtjänsten inte använder lagstiftningen i tillräcklig omfattning.

Fråga 8:

Har du under de senaste två åren haft erfarenhet av att socialtjänsten använt lagstiftningen som möjliggör överflyttning till ny kommun för boende eller besökare på er jour?

Svarsval	Svar	
Ja, för 1 - 2 kvinnor	44,58%	37
Ja, för 3 eller fler kvinnor	10,84%	9
Nej, inte vid något tillfälle	44,58%	37
Totalt		83

Lämnade kommentarer:

Någon menar att det är enklare att flytta över bistånd till försörjningsstöd än sociala insatser. Några kommenterar att de försökt påverka socialtjänsten att göra en överflyttning men inte fått gehör. Andra påtalar att de har goda erfarenheter av kommuner som generellt arbetar bra med kvinnor och barn som utsatts för våld.

Fråga 9:

Hur skulle du med egna ord vilja beskriva situationen för kvinnor och barn som behöver samhällets stöd att byta bostadsort på grund av att de utsätts för hot och våld i nära relation?

Exempel på kommentarer:

Av 75 lämnade kommentarer på frågan gäller övervägande delen att det är katastrof, hopplöst, uruselt, mycket svårt och besvärligt.

Ett urval av exempel på kommentarer:

- Att det är svårt. Speciellt i de fall där kvinnan är i behov av ekonomiskt stöd. Vi har sett fall där kvinnan och barnen har fått bo på hotell i stället.
- Det talas politiskt mycket om att kvinnor ska lämna våldet, ska kämpa mot våldet och de akuta insatserna har blivit bättre. Att börja ett nytt liv utan att ha ett eget hem, ett eget tak över huvudet är att ge en blind en karta i handen och låta den hitta själv.
- Det är här det brister, vi har exempel på kvinnor som gått hem till mannen igen pga dåligt stöd och förståelse från socialtjänsten
- Bostadsfrågan är mycket svår för kvinnorna. Självklart hade kvinnans situation kunnat lösas snabbare om tillgång till bostad var bättre. Onödigt lidande, osäkerhet försvårar kvinnans process att gå vidare. Finns barn med så kan deras situation också försämrats. Mamman och barn behöver en framtid och se fram mot där boendet är centralt.
- Situationen för dessa är mycket svår. Placering på skyddat boende i annan kommun går ofta lätt och snabbt att ordna, men att sedan hitta en egen bostad efter placeringen är ofta mycket svårare och det är sällan socialtjänsten är särskilt behjälplig.
- Besvärlig situation! Det akuta brukar ju lösa sig, då genom att Kvinnojourerna hjälper varandra. Men att sedan få en lägenhet kan vara svårt, blir ofta alldeles för långt boende på jourerna.
- De flesta av vår målgrupp är utsatta även för hedersrelaterat våld vilket gör att det är farligare för de att bo kvar i hemkommunen. Många kan inte det svenska språket, men blir ombedda av Socialtjänsten att på egen hand ordna egna bostäder.
- Väldigt svårt, i synnerhet om de är asylsökande och hänvisas till Migrationsverket från socialtjänsten då de söker skydd.
- Det är nästan omöjligt. De blir oftast hänvisade till andrahandsbostäder, särskilt i de fall då de har anmärkningar som de ej orsakat själva

- Väldigt svårt och lagstiftningen om överflyttning till annan kommun är oftast inte tillämplig. Kommuner är överlag mycket skeptiska till att ta emot våldsutsatta kvinnor från andra kommuner vilket gör arbetet mycket tungrovt. Många kvinnor och barn blir kvar längre än nödvändigt hos oss i och med att de inte får någon ny bostad.
- Det går att få hjälp men det är en lång process.
- Vi ser mycket allvarligt på situationen kring vart familjer ska ta vägen efter att de lämnar det skyddade boendet. Oftast tar planeringen kring detta väldigt lång tid vilket skapar stor oro för familjen. Vi upplever ofta att handläggarna lägger över ansvaret att lösa boendesituationen på personal i boendet samt ett generellt motstånd från handläggare att flytta över ärenden till andra orter. Detta leder oftast till fler flyttar än nödvändigt och vägen tillbaka till en trygg och stabil tillvaro för mammor och barn blir onödigt lång.
- Det sker efter upprepade påtryckningar från kvinnorna och där kvinnojouren är med som stöd och hjälp. Inget sker per automatik. Ofta får kvinnorna rådet att själva vara aktiva med att skaffa bostad. Kvinnorna som redan befinner sig i en pressad situation får ytterligare press på sig och vet inte var de ska börja.
- De har en jättetuff situation. Vår erfarenhet är att socialtjänsten nästan uteslutande inte "kan" hjälpa kvinnor vidare till eget boende i annan kommun. Det gånger de har gått har det tagit väldigt lång tid. Det är ytterst problematiskt. Vi har tex idag en kvinna med en liten dotter som snart bott 1,5 år hos oss, där hemkommun och vår kommun inte kommer överens och där båda hävdar att de inte kan göra något för kvinnan...
- Fruktansvärt otrygg då de tvingas lämna allt och flytta till ny ort. Samhället borde arbeta mer mot att sanktionera männen.
- Den låga kunskapen och bristen på stöd från myndigheter orsakar stort lidande för brottsoffer (både kvinnor och barn). Budskapet från samhället blir i princip att de får skylla sig själva.
- Den är svår för de allra flesta. Det förekommer också hot från socialtjänsten att kvinnan inte kommer att få hjälp om hon inte flyttar tillbaka till hemkommunen.
- Det känns som att de lätt hamnar mellan stolarna. Vi blev extremt förvånade över vår kommuns avslag av överflytten av kvinnorna då detta är tydligt uttryckt att vistelsekommunen ska vara den som tar ansvaret för de som vistas där, något som inte alls verkar efterföljas. Att placerande socialtjänst inte verkar ta något ansvar för nytt boende, annat än flytt till annan jour alternativt boende i kommunen kvinnan flytt ifrån är skrämmande. När detta görs känns det som att kommunerna har alldeles för låg kunskap om våld.

Fråga 10:

Lämna gärna ytterligare kommentarer.

Exempel på kommentarer:

- Det behövs göras något åt att kommuner måste samarbeta.
- Kvinnor och barn tvingas att flytta till vandrarhem efter boende på kvinnojour helt emot socialstyrelsens rekommendationer.
- Fler kommuner måste bygga upp utslussnings-lösningar för kvinnor och barn som ska övergå till ett fungerande på en ny plats
- Själva problematiken är att det är kvinnan och barnen som tvingas ifrån sin bostad, sin förankring i sin näromgivning och t om bostadsort och att mannen får bo kvar i orubbat bo. Ändring måste till.
- När man lämnar juren så finns det inget stöd kvar, fylla i ansökningar, att komma ihåg att fylla i dessa, att förstå vad som står i posten som man får från myndigheter, oavsett hur lite eller hur mycket svenska man kan, för de flesta är ju sjukskrivna pga de våld de utsatts för
- Våldsutsatta kvinnor som bor/bott på kvinnojuren tvingas också till att flytta tillbaka till hemkommunen eller till olika tillfälliga boenden så som härbärge, vandrarhem eller hotellhem.
- Viljan finns nog på socialkontoren att hjälpa med byte av bostad men de finns inte några att erbjuda
- Vi möter ofta mycket oerfarna handläggare både för barn och vuxna. Med bristande kunskap av våldets konsekvenser finns en stor risk att det tas felaktiga och ibland rent av farliga beslut. Bristande kunskap gör också att handläggare ofta saknar grundläggande kunskap gällande hur de skall gå till väga för att hjälpa familjer vidare till boende i annan ort.
- En trygg bostad och ett nätverk är det viktigaste vi kan hjälpa kvinnor och deras barn till efter att bearbeta upplevelserna av att leva i våld. Men att bearbeta kräver trygghet! Så bostad kommer först. Och helst en egen bostad. Att leva i jourboende är att "stå på vänt", och ett hinder för att ett vanligt liv. Umgänget med vänner, byggandet av nätverk hindras. Det är dessutom väldigt dyrt att vara hemlig, med fördröjning av post mm. Inte möjligt att teckna abonnemang eller vara medlem i klubbar mm.

- Mycket svårt för kvinnorna att få lägenhet i vår hemkommun. Vi skulle vilja ha förtur på vårt kommunala bostadsbolag.
- Hoppas att Kalla Fakta ska få upp ögonen på beslutsfattarna i denna fråga! Hela situationen är absurd och helt oacceptabel! Kommunerna borde tvingas att samarbeta över kommungränserna!
- Bra att detta undersöks! Vår erfarenhet är att det behövs MYCKET MER kunskap, främst inom socialtjänst, gällande detta.
- Man måste lyfta ansvaret att våldet ska upphöra från individ till samhället. Våldsprevention måste få kosta och förövare måste få konsekvenser. Idag är det rent krasst tvärtom.
- Bra att ni gör detta!

Sammanfattning av enkätsvar

Enkäten har besvarats av 83 personer som alla har anknytning till en kvinnojour. Större delen av de svarande är chef alternativt verksamhetsledare på kvinnojouren. Resterande av de svarande är ordförande i kvinnojouren alternativt vice ordförande, administratör, anställd eller ideellt engagerade.

Av de svarande upplever hela 98,8% att det är mycket alternativt ganska svårt för de kvinnor, som har kontakt med kvinnojouren, att få hjälp av socialtjänsten att byta bostadsort. Kvinnorna hänvisas av socialtjänsten till att söka bostad på egen hand, eller så anvisas kvinnorna plats på vandrarhem eller liknande som ett akutboende.

Det är vanligt förekommande att kvinnorna blir placerade på kvinnojouren längre än nödvändigt då det inte finns bostad att finna på annan ort.

I enkätundersökningen framgår det att kvinnojourerna övergripande anser att de har mer kunskap än vad socialtjänsten har gällande lagstiftningen som ger möjlighet för kvinnan att ansöka om de insatser hon behöver i en ny kommun, för att möjliggöra flytt. Samtidigt har kunskapen om lagen inte kunnat hjälpa kvinnojourerna att i sin tur hjälpa kvinnorna att byta bostadsort/kommun. Det har förekommit situationer där lagstiftningen har möjliggjort för kvinnor att byta kommun men det har tagit lång tid att genomföra överflyttningen. Många av de svarande upplever att användandet av lagstiftningen inte har använts av Socialtjänsten i tillräcklig omfattning och att avslag av ärenden är vanligt förekommande.

De svarande från kvinnojourerna har lämnat egna kommentarer och av dessa framgår det att bostadsfrågan och bristen på boenden är det centrala. Det tydliggörs att det är mycket svårt att hitta en egen bostad, för att möjliggöra flytt från de skyddade boendet. Det kan tänkas vara så att bostadsfrågan i övriga samhället, där bristen av bostäder är återkommande, bidrar till svårigheten att hitta bostad för kvinnorna. Sociala andrahandskontrakt via socialtjänsten skulle kunna vara en möjlighet för kvinnorna, men finns det tillräckligt många lägenheter för socialtjänsten att tillgå? Räknas kvinnorna till de utsatta grupper som har möjlighet att kunna söka andrahandskontrakt hos socialtjänsten?

Slutord

Enkätundersökningen visar med all tydlighet hur svårt det är för kvinnor som utsatts för våld att kunna byta bostadsort och därmed få möjlighet till en tryggare framtid. Lagstiftningen som ska ge denna möjlighet används inte i tillräckligt stor utsträckning och det finns stort utrymme för tolkning. Det verkar som om kvinnojourerna i många fall har större kunskap om lagstiftningen än socialtjänsten.

Vår förhoppning är att det engagemang som finns i denna fråga ska ge resultat för alla de kvinnor och barn som behöver byta bostadsort på grund av att de utsätts för våld och hot. Det borde inte vara så svårt att lösa! ALVA kvinnojours enkätundersökning, en broschyr riktad till kvinnor på olika språk och informationen på vår hemsida är ett bidrag på vägen dit.

Vill du veta mer och få praktisk hjälp?

ALVA kvinnojour sprider kunskap om kvinnors rättigheter enligt socialtjänstlagen när de är utsatta för hot och våld i nära relation och behöver byta bostadsort. Vi vill stärka kvinnor i sina möjligheter att själva påverka sin situation.

Inom ALVA kvinnojour kan vi erbjuda hjälp med att formulera ansökan, överklagan eller andra dokument. Vi ger också råd och stöd till andra berörda, såsom kvinnojourer, socialtjänst, hälso- och sjukvård etc.

Tveka inte att kontakta oss!

Vi välkomnar både enskilda och myndigheter att kontakta ALVA kvinnojour för mer information eller råd och stöd:

Tel: 0705 - 08 44 31
info@alvakvinnojour.se
www.alvakvinnojour.se

På vår hemsida hittar du informationen i broschyren översatt till flera olika språk.

Projektet har fått stöd av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF)